

DECIZIE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Caligraf” împotriva Pretorului sectorului Centru, mun. Chișinău, persoană terță Societatea cu Răspundere Limitată „Fornetti-Magazin” privind contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Caligraf” împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă pe motiv că apelul motivat a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La 04 octombrie 2019 SRL „Caligraf” a adresat în instanță cerere de chemare în judecată împotriva Pretorului sectorului Centru, mun. Chișinău, solicitând anularea dispoziției nr.12d din 12 februarie 2019 „Cu privire la demontarea, evacuarea pavilionului amplasat neautorizat din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 132”, repararea prejudiciului material în mărime de 126 156 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei.

Prin încheierea protocolară din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atras în calitate de terț SRL „Fornetti-Magazin” (f.d. 77, verso).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Caligraf” împotriva Pretorului sectorului Centru, cu participarea terțului SRL „Fornetti-Magazin”, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului material și moral (f.d. 79-80).

Prin hotărârea din 15 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea înaintată de SRL „Caligraf” privind contestarea actelor administrative, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 81, 88-91).

La 16 iulie 2020 SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, rezervându-și dreptul de a expune motivele de fapt și de drept după notificarea hotărârii motivate (f.d. 87).

La 23 septembrie 2020 SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată, împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 99-102).

Prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul declarat de SRL „Caligraf”, pe motiv că apelul motivat a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 103-104).

La 22 octombrie 2020 SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus recurs împotriva încheierii din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate, cu emiterea unei încheieri noi de remitere a cauzei spre examinare în instanța de apel (f.d. 107, 110-113).

În motivarea recursului a indicat că conform materialelor cauzei se confirmă bună-voința și diligența reprezentantului recurentului. Astfel avocatul nu a așteptat notificarea hotărârii motivate prin intermediul poștei, dar personal s-a deplasat la instanța de judecată și a primit hotărârea motivată integral la 29 iulie 2020. Ulterior reprezentantul a urmărit informația de pe portalul Curții de Apel Chișinău și din cancelaria instanței de apel, stabilind că dosarul a fost înregistrat la Curtea de Apel Chișinău doar pe 07 septembrie 2020, fiind repartizat judecătorului Negru V. Odată cu stabilirea repartizării dosarului a fost înregistrată și cererea de apel motivată. Totodată încercările depunerii anterioare a cererii de apel la cancelaria Curții de Apel Chișinău s-au soldat cu rezultat negativ, din motivul necunoașterii la cine este repartizat dosarul.

Consideră că a fost probată diligența necesară, prin întreprinderea măsurilor necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și s-a contestat în termenul legal hotărârea primei instanțe, iar concluzia instanței cu privire la sancționarea recurentului pentru depunerea tardivă a cererii de apel motivate este neîntemeiată. În cazul dat SRL „Caligraf” i se îngrădește dreptul de acces liber la justiție.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 30 septembrie 2020, care a fost recepționată de către recurent conform extrasului din poșta electronică la 16 octombrie 2020 (f.d. 105). Prin urmare, recursul depus de SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, la 22 octombrie 2020 este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, și a menține încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Caligraf” (f.d. 81, 88-91).

La 16 iulie 2020, SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral (f.d. 87).

Prin recipisa anexată la materialele cauzei, se confirmă recepționarea la 29 iulie 2020 de către avocatul SRL „Caligraf”, Vladimir Kovali a hotărârii motivate din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 92). Acest fapt este confirmat și de către recurent în cererea sa de recurs.

La 23 septembrie 2020 SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, a depus la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată, împotriva hotărârii din 15 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 99-102), iar prin încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul declarat de SRL „Caligraf”, pe motiv că apelul motivat a fost depus după expirarea termenului prevăzut de lege (f.d. 103-104).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că apelul motivat a fost depus în termenul stabilit de lege, odată cu înregistrarea dosarului la Curtea de Apel Chișinău, menționând totodată că hotărârea motivată din 15 iulie 2020 i-a fost notificată personal avocatului Vladimir Kovali, în sediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani la 29 iulie 2020.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentele recurentului, le consideră neîntemeiate or, copia hotărârii motivate a primei instanțe, după cum se confirmă prin actele cauzei, avocatul Vladimir Kovali care reprezintă SRL „Caligraf”, a recepționat-o la data de 29 iulie 2020 (f.d. 92).

La acest capitol, se reține că perioada de grație pentru prezentarea apelului motivat până la 01 septembrie 2020 reprezintă un termen suficient or, neprezentarea

acestui se datorează în primul rând responsabilității și diligenței sau interesului pierdut al apelantului asupra litigiului în cauză.

Mai mult, SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, înregistrând cererea de apel nemotivată și cunoscând cerințele Codului administrativ, în condițiile în care nu le-a îndeplinit, nu poate pune pe seama instanței rolul său pasiv în realizarea drepturilor sale.

În acest context, așa cum hotărârea motivată a primei instanțe a fost recepționată de către avocatul SRL „Caligraf”, Vladimir Kovali la 29 iulie 2020 (f.d. 92), prin urmare calcularea termenului pentru depunerea apelului motivat, reieșind din prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a început a curge din 30 iulie 2020 și a expirat la data de 01 septembrie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat. Prin urmare, în acest interval de timp SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, nu a depus apel motivat.

Completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil or, este cert că SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după notificarea hotărârii motivate, primind la 29 iulie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată ca fiind corectă soluția expusă în încheierea instanței de apel, deoarece SRL „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Argumentul recurentului, precum că depunerea cererii de apel motivată abia la 23 septembrie 2020 se datorează transmiterii întârziate a dosarului din instanța de fond în instanța de apel, încercările de a înregistra apelul motivat la instanța de apel, fiind fără succes în lipsa dosarului, instanța de recurs le respinge ca neîntemeiate or, în contextul prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, este de înțeles că ține de obligația părților de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate, și nu de la data înregistrării dosarului în instanța de apel. Totodată, instanța de recurs relevă faptul că recurentul nu a prezentat probe ce ar confirma refuzul instanței de apel de a înregistra apelul motivat până la data de 23 septembrie 2020, astfel acest argument fiind apreciat ca declarativ și nejustificat.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Caligraf”, reprezentată de avocatul Vladimir Kovali.

Se menține încheierea din 30 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh